

HARKU VALLAVALITSUS

Jürgen Kusmin
Riigimetsa Majandamise Keskus
jyrgen.kusmin@rmk.ee

Teie 26.04.2025 nr 3-1.1/2022/767

Meie kuupäev digiallkirjas nr 12-1/433-184

Harku Vallavalitsuse vastus Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneeringule esitatud ettepanekutele

Austatud Jürgen Kusmin

Esitasite 26.04.20255 (teemaplaneeringu eelnõu avaliku väljapaneku perioodil 28.03-28.04.2025) ettepaneku Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneeringule.

Harku Vallavolikogu 27. jaanuar 2022 otsusega nr 9 algatati Harku valla puhkemetsade teemaplaneering. Harku Vallavalitsuse 11.06.2024 korraldusega nr 217 on Harku Vallavolikogu 27. jaanuar 2022 otsusega nr 9 algatatud teemaplaneeringu „Harku valla puhkemetsade teemaplaneeringu algatamine“ uueks nimetuseks määratud Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneering.

Harku vallavolikogu 29. augusti 2024 otsusega nr 59 jäeti algatamata Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneeringule keskkonnamõju strateegilise hindamine.

Harku Vallavolikogu kehtestas 17. oktoobril 2013 otsusega nr 138 Harku valla üldplaneeringu. Kehtivas üldplaneeringus (ÜP) ei ole lahendatud avaliku huviga metsade temaatikat ning vastav küsimus on määratud lahendada eraldi teemaplaneeringuga.

Teemaplaneeringu (TP) koostamise eesmärk on Harku valla territooriumil määrata avaliku huviga metsade asukohad, määratleda nende piirid ja loodusväärtused ning tähendus kohalikele kogukondadele. Samuti määrata avaliku huviga metsade majandamise tingimused, mis oleksid põhjendatud ja kaalutletud, üheselt arusaadavad ning avalikest huvidest lähtuvad. Suurenenud riiklik surve metsa majandamisele vajab tugevamat ja täpsemat määratlust väärtustele, mida rohevõrgustik ja üldplaneering praegu enam ei suuda kaitsta. Harku vallas on Riigimetsa Majandamise Keskus määranud kaks kõrgendatud avaliku huviga ala: Suurupi Merekindluse mets ja Vääna kandi ala, kuid need ei hõlma kõiki kohalikele kogukondadele väärtuslikke metsaalasid. Teemaplaneeringu alaks on kogu Harku valla territoorium.

TP täiendab ja täpsustab ÜP-d järgmiste planeerimisseaduses (PlanS) nimetatud ÜP ülesannete piires:

1. rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste

- määramine (PlanS § 75 lg 1 p 10);
2. kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine (PlanS § 75 lg 1 p 13) (vajadusel);
 3. väärtuslike rohealade ja looduskosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine (PlanS § 75 lg 1 p 14);
 4. puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine (PlanS § 75 lg 1 p 20);
 5. asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine (PlanS § 75 lg 1 p 21).

Teemaplaneeringuga üldplaneeringu muutmise sisuks on PlanS § 93 lg 2 mõttes olemasoleva üldplaneeringu täiendamine (s.o puuduoleva osa juurde lisamine) ja täpsustamine (s.o olemasoleva üksikasjalikumaks, selgemaks, täpsemaks tegemine). Teemaplaneeringuga olemasoleva üldplaneeringu täpsustamisel ja täiendamisel võetakse aluseks kehtiv üldplaneering, millesse lisatakse muudatuse teel täiendav infokiht (PlanS eelnõu 571 seletuskiri lk 124– 125). TP-ga ei saa muuta kehtetuks ÜP olemasolevaid tingimusi ega määrata nende asemel uue sisuga tingimusi.

Arvestades kavandatava tegevuse iseloomu ja mahtu ei põhjusta teemaplaneeringu koostamine ega elluviimine piiriülest keskkonnamõju.

Teemaplaneeringule esitatud ettepanek ja vallavalitsuse vastus:

Vallavalitsus tänab punktides 1-3, 5-14 ja 16-18 esitatud tähelepanekute eest ja kaalub seletuskirja täpsustamist ja täiendamist teemaplaneeringu edasise koostamise käigus.

4. Palume lk 18 avaliku huviga metsade määramise protsessi ja põhimõtete viimast lauset täiendada fraasiga mis on kooskõlastatud maaomanikuga. Leiame, et piirangute seadmine maaomanikele oma vara kasutamiseks ilma selleks kokkuleppe sõlmimiseta ning saamata jääva või piiratud kasutusega puidutulu kompenseerimiseks hüvitismeetmete määramiseta on õigusvastane.

Vallavalitsus selgitab, vastavalt Riigikohtu halduskolleegiumi 18. detsembri 2024. a otsuse haldusasja nr [3-21-1658](#) punktidele 41 ja 42 on leitud:

41. Planeeringuga piirangute seadmiseks pole üldiselt vajalik kokkulepe maaomanikuga. Ruumilisel planeerimisel tuleb erinevaid huve arvestada ja tasakaalustada, kuid planeering ei ole kokkuleppeline dokument. Kokkulepe on vajalik, kui piirangu ühepoolseks seadmiseks ei tulene alust planeerimisest (sh PlanS §-dest 75 ja 126).

42. PlanS § 75 lg 1 p 21 sätestab, et üldplaneeringuga võib asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel seada langi suurusele ja raievanusele piirangud. Sama sätestab MS § 23¹, kuid siiski mõnede erisustega: täpsustatud ei ole planeeringu liiki, seada võib ka piiranguid uuendusraie tegemisel raieliigile ning eelduseks on omavalitsusüksuse kokkulepe maaomanikuga. Kolleegiumi hinnangul tuleb viidatud normide vastuolu ületamisel juhinduda PlanS § 75 lg 1 p-st 21 kui hilisemast ja täpsemalt üldplaneeringute kohta käivast normist. Teisisõnu, PlanS § 75 lg 1 p-st 21 tuleneb omavalitsusüksuse õigus seada üldplaneeringuga kaalutusõiguse alusel proportsionaalsed sättes nimetatud piirangud ning seda sõltumata kokkuleppes maaomanikuga. Kui üldplaneeringus piiranguid seatud ei ole ja piirang seatakse teist liiki planeeringuga, tuleb järgida MS §-s 23¹ sätestatut.

15. Palume punktis 4.3.4. (Harku mets ja raba) täiendada AH metsade majandamise tingimusi erisusega, et lubatud on lageraie kuusikutes kuni 0,5 ha. Selgitame, et kuusiku kui tormihella puistu uuendamine turberaiega toob kaasa raie järgselt kasvama jäävate puude hukkumise tormi

või üiraskirüüste näol. Rakendades lageraielangile pindala piirangu, on võimalus säilitada maastikuline mitmekesisus ja vältida puhkajatele ebaturvaliste suurte avatud alade teket.

Maikuu lõpus on valmimas Harku metsa ekspertiis, mille järel esitab Harku Vallavalitsus ettepaneku Harku Vallavolikogule Harku metsa kohaliku kaitseala loomiseks. Teemaplaneeringus tähistatakse Harku mets loodava kohaliku maastikukaitsealana ning alal hakkavad kehtima kaitse eeskirjast tulenevad tingimused. Teemaplaneeringut täpsustatakse ja täiendatakse selles osas.

19. Palume seletuskirjast muuta peatüki 4 (Ettepanekud kõrgendatud avaliku huviga alade/kogukonnaalade määramiseks) lause Teemaplaneeringuga tehakse ettepanek täiendavate KAH alade/kogukonnaalade määramiseks järgnevalt lausega Teemaplaneeringuga tehakse ettepanek määrata kogukonnaaladeks kõik antud planeeringus toodud aladega kattuvad RMK halduses olevad kinnistud. Selgitame, et RMK jaoks on kogukonnaalad kõik antud planeeringus toodud riigimetsamaaga kattuvad alad, millistel me peame arvestama avaliku huviga ja paralleelse mõistelise ja protseduurilise süsteemi loomine ei ole otstarbekas.

Nõustume ettepanekuga ja täpsustame seletuskirja teemaplaneeringu edasise koostamise käigus.

Kokkuvõtvalt, Harku Vallavalitsus tänab saadetud kirja eest, vallavalitsus kaalub kirjas esitatud ettepanekuid teemaplaneeringu edasise koostamise käigus.

Teemaplaneeringusse sisse viidavate muudatustega on võimalik tutvuda teemaplaneeringu järgnevas etapis teemaplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil. Teemaplaneeringu avalikust väljapanekust teavitame Teid eraldi e-posti teel (jyrgen.kusmin@rmk.ee).

Kutsume Teid Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneeringu eelnõu (eskiislahenduse) avalikustamise järgsetele avalikele aruteludele, mis toimuvad 09.06.2025 kell 17.00 Muraste koolis (Lee tee 9, Muraste küla), 16.06.2025 kell 17.00 Harku Vallavalitsuses (Teenuste 2, Tabasalu alevik) ja 19.06.2025 kell 17.00 Vääna mõisa saalis (Väänamõisa tee 1, Vääna küla. Parkimine toimub Tall- tõllakuuri ees, sissepääs toimub panduselt mõisa peauksest). Avalikul arutelul tutvustab Harku vallavalitsus avaliku väljapaneku kestel esitatud ettepanekuid ja oma seisukohti nende kohta, põhjendab üldplaneeringu koostamisel valitud lahendusi ning vastab muudele üldplaneeringut käsitlevatele küsimustele.

Juhul kui Teid ülaltoodud vallavalitsuse selgitused rahuldasid ning olete nõus oma seisukohtadest loobuma, teatage sellest kirjalikult Harku Vallavalitsust posti (Teenuste tn 2, 76901 Tabasalu, Harju maakond) või e-posti (harku@harku.ee) teel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Riho Saksus
abivallavanem

Katrin Vilberg
arhitekt
55534305
Katrin.Vilberg@harku.ee